

პრეზიუმის დასახელებით

საქართველოს სოც.

საბჭ. რესპუბლიკის

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

იუსტიციის სასკაღსო კომისიის განმარტება

1929 წ. ნოემბრის 30.

№ 21

ნაწილი პირველი

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

- 232. საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 30¹, 58¹⁰ მუხ., 66 მუხ. მე-2 ნაწილისა და ამავე კოდექსის დანართის—სამხედრო დანაშაულთა დებულებების—ზოგიერთი მუხლის ქართული ტექსტის რედაქციის შეცვლის შესახებ.
- 233. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 230¹⁰ მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.
- 234. სისხლის სამართლის კოდექსის 118, 119, 126, 127 და 134 მუხ. შეცვლის შესახებ.
- 235. სააგარაკო და საკურორტო დასახლებულ ადგილებში გამართულ სანაჩაობებსა და გასართობებზე შემსვლელთათვის სრულიად საქართველოს წითელი ჯერისა და წითელი ნახევარ-მთვარის საზოგადოების სასარგებლოდ გამოსაღების დაწესების შესახებ.
- 236. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებანი.

237. სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან წერა-კითხვის უცოდინარობის და მცირე-ცოდნის ლიკვიდაციის საზოგადოებრივი კომიტეტის დაარსების შესახებ.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

- 238. ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის დაცვის ღონისძიებათა და მისი დამზადების წესის შესახებ.
- 239. ქალაქსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილას სახლის დავთარში მოქალაქეთა ჩაწერის თაობაზე გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. მარტის 23-ს დადგენილების მე-8 და 9 მუხლების შეცვლის შესახებ.
- 240. სამინდველ გამოსაღების წესების დარღვევისათვის ადმინისტრაციული გადასახდელის დადების წესის შესახებ.

241. შრომელ მღვანელობაში წერაკითვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ.
242. სოფლად სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის საქმისა და სოფლადვე სასამართლო-სამედიცინო ფუნქციების აღმასრულებელი ექსპერტების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ.
243. პსიქიატრულ საავადმყოფოთა სამედიცინო პერსონალის მდგომარეობის გაუმჯობესების თაობაზე გამოცემული დადგენილების დამატების შესახებ.
244. 1929-30 წლისათვის სოფლად ზოგიერთი სახის საეკლდებულო საგდანაკვეთო დაზღვევის სადამზღვეო უზრუნველყოფის ნორმების შესახებ.
245. საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე გამოცემული დადგენილების მე-8 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.
246. საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დასავლეთ საქართველოსა, აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.
- დებულება საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დასავლეთ საქართველოსა, აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი კომიტეტის შესახებ.
247. „საქართველოს სსრ-ში გზათა სახალხო კონსარიატის ორგანოების საარქივო მასალების შენახვისა და ლიკვიდაციის წესის თაობაზე“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების მე-2 მუხლის რედაქციის შეცვლისა და მე-4 მუხლის გაუქმების შესახებ.
248. შრომის დისციპლინის განმტკიცების შესახებ.
249. საქართველოს სსრ დაწესებულებათა და საწარმოთა მიერ საზოგადოება „ავტოგზა“-სათვის არასაკირო საავტო-საგზაო ქონების გადაცემის შესახებ.

სენსრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

233. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 30¹, 58¹⁹ მუხ., 66 მუხ. მე-2 ნაწილისა და ამავე კოდექსის დანართის—სამხედრო დანაშაულთა დებულების—ზოგიერთი მუხლის ქართული ტექსტის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 30¹, 58¹⁹ მუხ., 66 მუხ. მე-2 ნაწილისა და ამავე კოდექსის დანართის—სამხედრო დანაშაულთა დებულების—მე-5 მუხ. „ა“ და „დ“ პუნქტების, მე-6 მუხ. „ა“ პუნქტის, 17 მუხ.

„ა“ პუნქტის, 18 მუხ. „ა“ პუნქტის, 19 მუხლისა, 20 მუხლის „ა“ პუნქტის, 21 მუხ. „ა“ პუნქტისა და 30 მუხლის ქართული ტექსტის რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

I,

მუხ. 30¹. მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის შეუწყვეტელ სამსახურში მყოფ მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის კადრების სამერიგო და ვადიანი სამსახურის უმცროს თავმდგომთა შედგენილობის სამხედრო მსახური, რომელსაც მშვიდობიანობის დროს სამხედრო ან საერთო სისხლის სამართლის დანაშაულისათვის გადაეწყვიტა თავისუფლების აღკვეთა ორი თვიდან ერთ წლამდე სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად და უფლების აუყრელად, სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილ სოციალური დაცვის ღონისძიებას მოიხდის სამხედრო საშტრაფო ნაწილში; ხოლო, უკეთუ მას გადაეწყვიტა თავისუფლების აღკვეთა ორ თვემდე, — ამ ღონისძიებას იგი მოიხდის იმ წესით, რაც დადგენილია სადისციპლინო წესით გადაწყვეტილი დატუსაღების მოხდისათვის სამხედრო მსახურთა მიერ.

აღნიშნულ სამხედრო მსახურს, რომელსაც მშვიდობიანობისა თუ ომიანობის დროს გადაეწყვიტა იძულებითი მუშაობა თავისუფლების აღუკვეთელად, ეს იძულებით მუშაობა შეეცვლება თავისუფლების აღკვეთად იმ ვადით, რაც გადაწყვეტილი იძულებითი მუშაობის ვადის ერთ მეექვსედს უდრის, თანაც თავისუფლების აღკვეთას ასეთი მსახური მოიხდის იმ წესით, რაც დადგენილია სადისციპლინო წესით გადაწყვეტილი დატუსაღების მოხდისათვის სამხედრო მსახურთა მიერ.

ამა მუხლის შენიშვნა დარჩეს უცვლელად.

მუხ. 58¹⁹. თავის არიდება მობილიზაციისაგან მუშათა და გლეხთა წითელ-არმიაში ან ფრონტისა და ზურგის მომსახურეობისათვის მოწყობილ გუნდებში გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა სასტიკი იზოლაციით და მთელი ქონების ან ქონების ნაწილის კონფისკაციით, ხოლო თავმდგომთა შედგენილობის პირისათვის — არა ნაკლებ ორი წლისა; განსაკუთრებით დამამძიმებელ გარემოებაში კი სოციალური დაცვის ღონისძიება აიწვევს თვით უშალლეს ღონისძიებამდე — დახვერტამდე, ქონების კონფისკაციით.

შენიშვნა. ომიანობის დროს თავისუფლების აღკვეთის განაჩენის აღსრულება შეიძლება გადაიდოს საომარ მოქმედებათა გათავებამდე, ხოლო თვით მსჯავრდადებული გაიგზავნება მოქმედ არმიაში იმ თანამდებობაზე, რაზედაც მას დანიშნავს სამხედრო ხელისუფლება; ამასთანავე სათანადო ნაწილის თავმდგომს შეუძლიან, მსჯავრდადებულის ყოფაქცევის მიხედვით, აღძრას სასამართლოს წინაშე შუამდგომლობა, რომ მსჯავრდადებული სრულიად განთავისუფლებულ იქნეს სასამართლოს მიერ გადაწყვეტილი სოციალური დაცვის ღონისძიებისაგან.

მუხ. 66 ნაწ. მე-2. საშუალო და უფროს თავმდგომთა სათადარიგო შედგენილობის პირის მიერ თავის არიდება სასწავლო შეკრებისაგან ან სამხედრო მსახურთა და წვევამდელთა ჯარგარეშე მომზადებაში ინსტრუქტორის სახით მო-

ნაწილეობის მიღებისაგან, აგრეთვე მუშათა და გლეხთა წითელ არმიის უმაღლეს თავმდგომთა სათადარიგო შედგენილობის პირის მიერ თავის არიდება მოძრავი შეკრებისა, ველად გასვლისა, მანევრისა და სამხედრო, თამაშისაგან—იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

II.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სამხედრო დანაშაულთა შესახებ.

მუხ. 5 პუნ. ა) ხელქვეითის მიერ თავმდგომისა ან უმცროსის მიერ უფროსის შეურაცხყოფა ძალადობითი მოქმედებით, უკეთუ ერთი მათგანი მაინც სამხედრო სამსახურის მოვალეობას ასრულებდა, გამოიწვევს თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა, სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად.

მუხ. 5. პუნ. ბ) იგივე ქმედობა, უკეთუ იგი ჩადენილია იმავე პირობებში თავმდგომის მიერ ხელქვეითის მიმართ ან უფროსის მიერ უმცროსის მიმართ, გამოიწვევს

პასუხისმგებლობას იმავე საფუძველზე.

მუხ. 6. პუნ. ა) შეურაცხყოფა იმ შემთხვევაში, როდესაც შეურაცყოფელი და შეურაცხყოფილი ეკუთვნიან 1-ლ მუხლში აღნიშნულ პირთა რიცხვს, ხოლო არ არიან ერთი მეორის ხელქვეითნი ან უფროს უმცროსნი და, უკეთუ ამასთანავე ერთი მათგანი მაინც სამხედრო სამსახურის მოვალეობას ასრულებდა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე, სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად.

მუხ. 17. პუნ. ა) მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის თავმდგომთა შედგენილობის პირის მიერ ხელისუფლების ბოროტად გამოყენება, გადაშეტება ან უმოქმედობა, აგრეთვე სამსახურის უგულვებელყოფა, უკეთუ ასეთი ქმედობა ჩადენილია სისტემატიურად, ან ანგარებით, ან სხვა რამ პირადი ინტერესით, აგრეთვე, უკეთუ მას შედეგად მოჰყვა ამ პირისათვის მინდობილი ძალების ან საქმის დეზორგანიზაცია, ან სამხედრო საიდუმლოების გახმაურება, ან თუნდაც ასეთი შედეგი არ მოჰყოლოდეს ხოლო წინასწარი შეცნობით შეიძლება მოჰყოლოდა, ან უკეთუ ეს ქმედობა ჩადენილია ომიანობის დროს ან ბრძოლის პირობებში, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ექვსი თვისა, სასტიკი იზოლაციით ან უამისოდ.

მუხ. 18. პუნ. ა) თავმდგომის ისეთი მოქმედება და განკარგულება, რაც ხელს შეუშლის მის ხელქვეით სამხედრო მსახურს (ან მის ოჯახს) გამოიყენოს მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის სამხედრო მსახურთათვის და მათ ოჯახთათვის დაწესებული შეღავათი და უპირატესობა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე, სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად.

მუხ. 19. თავმჯდომის მიერ ხელქვეითის უკანონოდ გამოყენება თავისი პირადი, ან თავისი ოჯახის ან სხვა პირის საქმისათვის, გამოიწვევს თავისუფლების აღკვეთას ექვს თვემდე, სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად.

მუხ. 20. პუნ. ა) თავმჯდომის მიერ მისთვის მინდობილი ძალების მტრისათვის დანებება, სიმავრისა, სამხედრო ნაეჭურუკლისა, სამხედრო საფრენი აპარატისა, არტილერიისა, სამხედრო საწყობისა და ომის წარმოებისათვის სხვა საჭირო საშუალების მტრისათვის დატოვება, განადგურება ან გაფუჭება, აგრეთვე სათანადო ღონისძიების მიუღებლობა ზემოაღნიშნულ საომარ საშუალებათა გასანადგურებლად ან გასაფუჭებლად იმ შემთხვევაში, როდესაც, თუმცა გამოყენებული იყო ყველა ხერხი მათ შესანარჩუნებლად—მაინც პირდაპირი საფრთხეა, რომ ეს საშუალებანი მტერს ჩაუვარდება ხელში, უკეთუ ამასთანავე, ამა მუხლში აღნიშნული მოქმედება ჩადენილია მტრისათვის ხელისშეწყობის მიზნით, გამოიწვევს

სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას, ქონების კონფისკაციით.

მუხ. 21. პუნ. ა) ბრძოლისათვის მიღებული განკარგულების თვითნებობად გადაცდენა თავმჯდომის მიერ, უკეთუ ეს ჩადენილია მტრისათვის ხელისშეწყობის მიზნით, გამოიწვევს

სოციალური დაცვის უმაღლეს ღონისძიებას, ქონების კონფისკაციით.

მუხ. 20. საომარი მოქმედების რაიონში წითელი ჯერის ან წითელი ნახევარ-მთვარის ნიშნის ტარება იმ პირის მიერ, რომელსაც საამისო უფლება არა აქვს, აგრეთვე თავმჯდომის მიერ განკარგულების გაცემა, რომ აღნიშნულმა პირმა ასეთი ნიშანი ატაროს, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე, სასტიკი იზოლაციის შეუფარდებლად.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. **დ. ქუჩულორია.**

1929 წ. სექტემბრის 28.
ტფილისი-სახალღე.

233. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც. ა. კ. დ ა ს. კ. ს.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 230^ა მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლის მარტის 10 თარიღისა და 77 ნომრის დადგენილების (კან. კრ. 1924 წ. 1-ლი №-რი, მუხ. 7) მე-2 მუხ. წესისამებრ და „საკრედიტო დაწესებულებების მიერ შესანახად მიღებული ანაბარებისა და ფასიანი ქაღალდების გირავნობის თაობაზე გაცემული და დაკარგული საწარმდგენელო ქვითარებიდან გამომდინარე უფლების აღდგენის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ივნისის 14-ს დადგენილების თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 39 №-რი, მუხ. 344) სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 230^ა მუხლი შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით.

„მუხ. 230^ა. უკეთუ სახალხო მოსამართლე სცნობს, რომ დოკუმენტი დაკარგულია, იგი დაადგენს: ა) გამოქვეყნებულ იქნეს, რომ სასამართლოში შეტანილია განცხადება დოკუმენტის დაკარგვის შესახებ და რომ სასამართლო იწვევს იმ პირს, ვის ხელშია დოკუმენტი, თანაც საამისოდ უნიშნავს მას ერთი წლის ვადას დღიდან განცხადების გამოქვეყნებისა, იმ შემთხვევაში, უკეთუ დაკარგულია შესანახად მიღებული ანაბრისა და ფასიანი ქაღალდების გირავნობის თაობაზე საკრედიტო დაწესებულებათა მიერ გაცემული საწარმდგენელო ქვითარები, და სამი თვის ვადას იმავე დღიდან—დანარჩენ შემთხვევებში.

ბ) დოკუმენტით ვალდებულ პირს აეკრძალოს ამ დოკუმენტით ფულის გადახდა“.

შენიშვნა დარჩეს ძალაში.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. **დ. ქუჭუფორია.**

1929 წ. სექტემბრის 28.
ტფილისი-სასახლე.

234. დ ა დ ზ ე ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ. და ს.ბ.ს.

სიხს. სამ. კოდ. 118, 119, 126, 127 და 134 მუხ. შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 მესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების (კან. კრებ. 1924 წ. № 1, მუხ. 7) მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სისხლის სამართლის კოდექსის 118, 119, 126, 127 და 134 მუხ. შეიცვალოს და მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„**მუხ. 118.** ხელისუფლების ბოროტად გამოიყენება, ხელისუფლების გადამეტება ან უმოქმედობა და სამსახურის მოვალეობის უგულვებელყოფა, უკეთეს ამას შემდეგად მოჰყვა მმართველობის იმ ცენტრალური აპარატის მოქმედების მოშლა და რღვევა; რომელსაც თანამდებობის პირი ხელმძღვანელობდა; ან წარმოებისა, მომარაგებისა, განაწილებისა, ვაჭრობისა, კრედიტის ან ტრანსპორტის ასეთივე სამეურნეო სახელმწიფო აპარატის მოქმედების მოშლა და რღვევა, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას არა ნაკლებ ორი წლისა სასტიკი იზოლაციით.

ყველა სხვა შემთხვევაში ხელისუფლების ან სამსახურებრივი მდგომარეობის ბოროტად გამოიყენება, ხელისუფლების ან სამსახურებრივი უფლება-მოხილობის გადამეტება, უმოქმედობა და სამსახურის მოვალეობის უგულვებელყოფა, უკეთეს ეს მოქმედება არ შეიცავს ამა და წინა მუხლებით (114-117) გათვალისწინებულ ნიშნებს—

იძულებით მუშაობას ექვს თვემდე ან თანამდებობიდან დათხოვნას.

შენიშვნა. ამა მუხლის მე-2 ნაწილი არ გავრცელდება ისეთი სამსახურებრივ მცირე დანაშაულზე, რაც იმდენად უმნიშვნელოა, რომ საჭირო არ არის სოციალური დაცვის ღონისძიების შეფარდება და იწვევს მხოლოდ სადისციპლინო პასუხისმგებლობას“.

„**მუხ. 119.** ხელისუფლების სახელის გატეხა, ე. ი. თანამდებობის პირის ისეთი მოქმედება, რაც თუნდაც დაკავშირებული არ იყოს მის სამსახურის მოვალეობასთან, მაგრამ მშრომელთა თვალში აშკარად ძირს უთხრიდეს ხელისუფლების იმ ორგანოს ღირსებასა და ავტორიტეტს, რომლის წარმომადგენელიც ხსენებული თანამდებობის პირია, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე, ხოლო მცირემნიშვნელოვან შემთხვევაში—

118 მუხ. მე-2 ნაწილისა ან შენიშვნაში გათვალისწინებულ ღონისძიებას“.

„**მუხ. 126.** სამსახურებრივი სიყალბე, ე. ი. თანამდებობის პირის მიერ ოფიციალურ დოკუმენტში ან დავთარში წინასწარი შეცნობით ტყუილი ცნო-

ბისა და ჩანაწერის შეტანა, სიმრუდით მიგავენება, ამოფხეკა ან სხვა რიცხვით ჩანიშვნა, აგრეთვე წინასწარი შეცნობით ტყუილი დოკუმენტის შედგენა და გაცემა, უკეთუ ყველა ეს მოქმედება ანგარებით იყო ჩადენილი, გამოიწვევს თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე, ხოლო, უკეთუ აღნიშნული მოქმედება ანგარებით არ იყო ჩადენილი— 118 მუხ. მე-2 ნაწლისა ან შენიშვნაში გათვალისწინებულ ღონისძიებას.

„მუხ. 127. თანამდებობის პირის მიერ ისეთი ცნობების გამხმარება, შეტყობინება ან გადაცემა, რაც არ უნდა გახმარებულყოფიყო, აგრეთვე ასეთივე ცნობების შეკრება შეტყობინების ან გადაცემის მიზნით გამოიწვევს თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე, ხოლო მცირემნიშვნელოვან შემთხვევაში— 118 მუხლის მეორე ნაწლისა ან შენიშვნაში გათვალისწინებულ ღონისძიებას.“

„მუხ. 134. უყაირათობა, რომელსაც საფუძვლად აქვს სახელმწიფო, საზოგადოებრივი ან კოოპერატიული დაწესებულების ან საწარმოსი ან მისი ცალკე ნაწილის სათავეში მდგომი პირის ან რწმუნებულის დაუდევარი ან არაკეთილსინდისიერი მოპყრობა მისთვის მინდობილი საქმისადმი, რასაც შედეგად მოჰყვება დაწესებულების თუ საწარმოს ქონების გაფლანგვა ან და მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენება, გამოიწვევს თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე, ხოლო, უკეთუ ზარალი უმნიშვნელოა— იძულებით მუშაობის ექვს თვემდე, ან თანამდებობიდან დათხოვნას, ანდა სადისციპლინო გადასახდელს“.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. დ. ქუჩულორია.

1929 წ. სექტემბრის 28.
 ტფილისი-სასახლე.

235. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სააგარიკო და საკურორტო დასახლებულ ადგილებში გამართულ სანახაობებზე და გასართობებზე შემსვლელთათვის სრულიად საქართველოს წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარ-მთავარის საზოგადოების სასარგებლოდ გამოსაღების დაწესების შესახებ.

„მოკავშირე რესპუბლიკების წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარ-მთავარის საზოგადოებათა სასარგებლოდ საჯარო სანახაობებზე და გასართობებზე შემსვლელთა გამოსაღებით დაბეგვრის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისათა საბჭოს დადგენილების 1-ლი მუხლის შენიშვნის თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. მე-14 №-რი, მუხ. 116)—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დაწესებულ იქნეს 1929 წ. ოქტომბრის 1-დან სრულიად საქართველოს წითელი ჯვრისა და წითელი ნახევარ მთავარის საზოგადოების სასარგებლოდ სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1924 წ. სექტემბრის 12-ს დადგენილებაში (სსრკ კან. კრ. 1924 წ. მე-11 №-რი, მუხ. 107—უკანასკნელი ცვლილებით) გათვალისწინებული გამოსაღებით სააგარაკო და საკურორტო დასახლებულ ადგილებში გამართულ სანახაობასა და გასართობებზე შემსვლელთა დაბეგვა.

2. იმ სააგარაკო და საკურორტო დასახლებული ადგილების სიას, სადაც შეფარდებულ უნდა იქნეს ეს დადგენილება, გამოსცემს და გამოაქვეყნებს საყოველთაო ცნობისათვის საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატი.

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ოქტომბრის 5.

ტფილისი—სასახლე.

236. დადგენილება ც. ა. კ. და ს. კ. ს.

სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლის რედაქციის შეცვლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მეორე მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მეორე სესიის 1924 წლის მარტის 10-ის თარიღისა და 77

№-ის დადგენილების (საქ. სსრ კან. კრებ. 1924 წ. 1-რი, მუხ. 7) წესისამებრ—სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლის (საქ. სსრ კან. კრებ. 1929 წ. 12 №-რი, მუხ. 100) პუნქტი „თ“ მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით: „თ) ნარდათ მუშაობისა და ნასყიდობის ხელშეკრულება (მათ შორის ყიდვა-მიწოდებაც), დადებული სახელმწიფო ბიუჯეტზე მყოფი სამხედრო და საზღვაო სახალხო კომისარიატისა, გაერთიანებული სახელმწიფო პოლიტიკური სამმართველოს განსაკუთრებული განყოფილებისა და ჯარისა და აგრეთვე სსრ კავშირის საბადრაგო ჯარის ორგანოების მიერ სახელმწიფო საწარმოსთან, კოოპერატიულ ორგანიზაციასთან და კერძო პირთან, რომელი ხელშეკრულებაც გატარებულ უნდა იქნეს რეგისტრაციაში საერთო-საკავშირო კანონით გათვალისწინებული განსაკუთრებული წესისამებრ“.

2. საქართველოს სსრ სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 137 მუხლის „თ“ პუნქტით დადგენილი წესები, წინა მუხლში აღნიშნული რედაქციით,—გაგრძელებულ იქნეს აგრეთვე ყველა ხელშეკრულებაზე, რომელიც დადებულია ამა დადგენილების გამოქვეყნებამდე, ხოლო რომელიც ჯერ კიდევ არ არის შემოწმებული სანოტარო წესით.

სრ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი
 კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-
 ჯოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმას-
 რულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

1929 წ. ოქტომბრის 9.
 ტფილისი-სასახლე.

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენი- ლებანი.

237. დ ა დ გ მ ნ ი ლ ე ბ ა ც.ა.კ.

სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან წერა-კითხვის უცოდინარობის და მცირე ცოდნის ლიკვიდაციის საზოგადოებრივი კომიტეტის დაარსების შესახებ.

იმ მიზნით, რომ დაჩქარებული ტემპით მოხდეს წერა კითხვის უცოდინარობისა და მცირე ცოდნის ლიკვიდაცია მოსახლეობაში და ჩაბმულ იქნეს ამ

საქმეში სახელმწიფო და საზოგადო დაწესებულებები, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დაარსებულ იქნეს სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან წერა-კითხვის უცოდინარობის და მცირე ცოდნის ლიკვიდაციის საზოგადოებრივი კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

1. მ. ცხაკაია (კომიტეტის თავმჯდომარე), 2. დ. კანდელაკი (თავმჯდომარის მოადგ.), 3. პავლე საყვარელიძე (თავმჯდომარის მოადგ.), 4. ს. თოდრია, 5. ყოყიკაშვილი, 6. მარიამ ორახელაშვილი, 7. შ. ლევაია, 8. ლ. სუხიშვილი, 9. ერ. ასრიბეკოვი, 10. ბოლქვაძე, 11. ქაცარავა, 12. მაჩაიძე, 13. გეგენაია, 14. ჯაფარიძე ვარო, 15. ჯავახაძე, 16. ხომასურიძე, 17. ტოროშელიძე, 18. სალუქვაძე, 19. ჭანკვეტაძე, 20. ახვლედიანი, 21. ნუცუბიძე, 22. ბუაჩიძე ს., 23. ნ. ძიძიგური, 24. ბიბინეიშვილი, 25. ჩხარტიშვილი, 26. მისაბიშვილი (ქუთაისი), 27. ქუთათელაძე, 28. სიმონგულიანი, 29. პოლოსოვი, 30. სტამბულიანიცი, 31. გუსეინოვი, 32. ტაგევი (საზხ. ოსეთი), 34. ლორთქიფანიძე (აჭარისტანი), 35. ჩიჩუა, 36. გოგოხია (აფხაზეთი), 37. დიმოევი, 38. ბენიაშვილი, 39. ბუაჩიძე, 40. რაზგოევი, 41. ტაბიძე, 42. აბაშელი, 43. თამრაზოვი, 44. ლორთქიფანიძე და 45. დადიანი.

2. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის ს. ს. რ., აჭარისტანის ავტ. სსრ და სამხრეთ ოსეთის ავტ. ოლქის ცაკებსა და საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებს დაარსონ თავიანთ დაწესებულებებთან ანალოგიური საზოგადოებრივი კომიტეტები წერა-კითხვის უცოდინარობისა და მცირე ცოდნის ლიკვიდაციის შესახებ.

3. თემსაბჭოსთან დაარსებულ იქნეს წერა-კითხვის უცოდინარობისა და მცირე ცოდნის ლიკვიდაციის ხელისშემწყობი კომისიები.

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის მაგ. **ს. თოდრია.**

სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მაგ. **დ. ქუჩულორია.**

1929 წ. ოქტომბერი 5.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „კომუნისტი“-ს 232 №-ში 1929 წ. ოქტომბრის 8.

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება

238. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის დაცვის ღონისძიებათა და მისი დამზადების წესის შესახებ.

ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის დაცვისა და მისი რაციონალურად გამოყენებისათვის—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. აკრძალულ იქნეს საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ძელქვის მერქნის დამზადება.

2. კაკლისა, ჭადრისა და საგლეხო მეურნეობაში დამზადების საგნად მიღებული სხვა ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის დამზადების უფლება საქართველოს ტერიტორიაზე მიეცეს სსსრ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციას „სოფლის კავშირს“.

სხვა ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის დამზადების უფლება მიეცეს საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს სატყეო მრეწველობის ტრესტს.

შენიშვნა. იმ ძვირფასი ჯიშის ხეების დაწვრილებითი სიას, რომლის მერქნის დამზადების უფლებაც სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციას და სატყეო მრეწველობის ტრესტს ეძლევა, დაამტკიცებს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი.

3. წინადადება მიეცეს მე-2 მუხლში აღნიშნულ ორგანიზაციებს შეამცირონ საქართველოს სსრ ფარგლებიდან ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის გატანა. საქართველოს სსრ ფარგლებიდან გასატანი ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის უკიდურეს რაოდენობას განსაზღვრავს ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებული საქართველოს სსრ-ში—მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატთან და დამზადებულ ორგანიზაციებთან შეთანხმებით.

4. წინადადება მიეცეს ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულს საქართველოს სსრ-ში:

ა) განსაზღვროს, ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის გადამამუშავებელ საწარმოთა საწარმოო პროგრამების მიხედვით, ამ ჯიშის ხეების მერქნის უკიდურესი რაოდენობა, რაც ამა დადგენილების მე-2 მუხლში აღნიშნულმა ორგანიზაციებმა უნდა დაამზადონ, და წარუდგინოს იგი ორი კვირის ვადაზე საქართველოს სსრ ეკონომიურ საბჭოს დასამტკიცებლად; ბ) შეიმუშაოს და სახელმძღვანელოდ მისცეს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციას წესები მის მიერ დამზადებული ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის გადამამუშავებელი ორგანიზაციებისათვის ჩაბარების შესახებ და გ) დააწესოს, არა უგვიანეს 1929 წ. ოქტომბრის 15-სა, ძვირფასი ჯიშის ხეების მერქნის სადამზადებლო ფასები.

5. მიენდოს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს შეიმუშაოს სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ცენტრთან ერთად:

ა) ერთი თვის ვადაზე ამა დადგენილების გამოქვეყნების დღიდან, წესები კაკლის ხეების აღნუსხვისა და მოჭრისა და აგრეთვე კაკლის ხეების ახლად გაშენების შესახებ;

ბ) ორი თვის ვადაზე—ასეთივე წესები დანარჩენი ძვირფასი ჯიშის ხეების აღნუსხვისა და მოჭრის შესახებ.

6. მიენდოს აფხაზეთის სსრ-ისა და აჭარისტანის ავტონომიური სსრ-ის სახალხო კომისარიატს საბჭოებს და აგრეთვე სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს გამოსცენ ერთი თვის ვადაზე ანალოგიური დადგენილებანი, რომლებითაც ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ტერიტო-

რიაზე ძვირფასი ხეების მერქნის დამზადების უფლება მინიჭონ სასოფლო-სამე-
 ურნეო კოოპერაციის ცენტრებსა და სატყეო მრეწველობის ტრესტებს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-
 კოს თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბკოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. სექტემბრის 17.

ტფილისი—სასახლე.

239. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

ქალაქსა და ქალაქის ტიპის დასახლებულ ადგილას სახლის დავთარში მო-
 ქალაქეთა ჩაწერის თაობაზე გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კო-
 მისართა საბკოს 1929 წ. მარტის 23-ს დადგენილების მე-8 და 9 მუხლების
 შეცვლის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბკო ადგენს:

მე-8 და 9 მუხლი საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბკოს 1928 წ.
 მარტის 23-ის დადგენილებისა „ქალაქებში და ქალაქის ტიპის დასახლებულ
 ადგილებში მოქალაქეთა ჩაწერის შესახებ სახლის დავთარში“ (კან. კრებ. 1928 წ.
 № 4, მუხ. 37), შეიცვალოს შემდეგნაირად:

„მუხ. 8. სახლის დავთარში ჩაწერისათვის სხვისი დოკუმენტის წარდგენა,
 აგრეთვე ტყუილი ცნობის შეტანა წერილობით განცხადებაში (მუხ. 4) გამოი-
 წვევს ადმინისტრაციული წესით იძულებითი მუშაობას ერთ თვემდე ან ჯარი-
 მის ას მანეთამდე.

სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციის მიერ გასაცემი ვინაობის
 მოწმობის ყალბად გაკეთება, გასაღება და გამოყენება გამოიწვევს პასუხისმგე-
 ბლობას სისხლ. სამ. კოდექსის 71 მუხლისამებრ“.

„მუხ. 9. სახლის პატრონს, მოიჯარადრეს და სახლის სამოურაოს პასუ-
 ხისმგებელ პირს ამა დაგენილებით დაკისრებული მოვალეობის შეუსრულებლო-
 ბისათვის დაედება ადმინისტრაციული წესით ჯარიმა ორმოცდაათ მანეთამდე.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბკოს
 თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბკოს
 საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

240. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

სამინდევ გამოსაღების წესების დარღვევისათვის ადმინისტრაციული გადასხდელის დადების წესის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სამინდევ გამოსაღების შესახებ“ 1929 წლის სექტემბრის 2-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1929 წ. 17 №-რი, მუხ. 154) მე-10 მუხლში აღნიშნული ადმინისტრაციული გადასახადელი სამინდევ გამოსაღების წესების დარღვევისათვის დაედება დამნაშავეს საოლქო (სამაზრო) აღმასრულებელი კომიტეტის ადმინისტრაციული განყოფილების უფროსის განკარგულებით, ხოლო იქ, სადაც ადმინისტრაციული განყოფილება მოწყობილი არ არის,—მილიციის სათანადო უფროსის განკარგულებით—იმ წესით, რაც გათვალისწინებული „დებულებით სავალდებულო დადგენილებათა გამოცემისა და მათი დარღვევისათვის ადმინისტრაციული წესით გადასახდელის დადების შესახებ“ (საქართველოს სსრ კან. კრებ. 1927 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 100, 1928 წ. მე-10 №-რი, მუხ. 92 და 1929 წ. 14 №-რი მუხ. 145).

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვალ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქ-
მეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.
ტფილისი—სასახლევ.

241. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

მშრომელ მოსახლეობაში წერაკითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ.

რადგანაც სოციალისტური მშენებლობის განვითარების იმ ტემპის განხორციელება, რაც გათვალისწინებულია ხუთწლიანი გეგმით, გადაჭრით მოითხოვს მშრომელთა კულტურული დონის ამაღლებას—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წერაკითხვის უცოდინარი ან მცირე-მცოდნე ყველა მუშა, მუშა-ქალი და მოსამსახურე 40 წლამდე, რომელიც მუშაობს სახელმწიფო დაწესებულებასა და საწარმოში, კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციაში და კერძო პირთან და აგრეთვე ის პირი, რომელმაც ჯარში გაწვევამდე სამხედრო მომზადება უნდა გაიაროს,—ვალდებულია მოახდინოს ლიკვიდაცია თავისი წერაკითხვის უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობისა იმ წესით და იმ ვადაზე, რაც აღნიშნულია ამა დადგენილების 2, 3 და 4 მუხლში.

2. წერაკითხვის უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის ლიკვიდაცია უნდა მოხდეს წერაკითხვის შესწავლით სახელმწიფო ენაზე ან დედაენაზე, — განათლების სახალხო კომისარიატის მიერ დადგენილი პროგრამის თარგვლებში.

3. წერაკითხვის უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის ლიკვიდაცია უნდა მოხდეს:

ა) ქალაქად მომუშავე მუშისა, მუშა-ქალისა და მოსამსახურის მიერ — ერთი წლის განმავლობაში, ე. ი. 1930-31 სამოსწავლო წლის დაწყებამდე;

ბ) სოფლად მომუშავე მუშისა, მუშა-ქალისა და მოსამსახურის მიერ ორი წლის განმავლობაში, ე. ი. 1931-1932 სამოსწავლო წლის დაწყებამდე.

4. იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია ჯარში გაწვევამდე სამხედრო მომზადება გაიაროს, თავისი წერაკითხვის უცოდინარობისა ან მცირემცოდნეობის ლიკვიდაცია უნდა მოახდინოს აღნიშნულ მომზადებაზე გამოცხადებამდე.

5. საოლქო და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტები ვალდებული არიან წერაკითხვის უცოდინარობისა და მცირემცოდნეობის სალიკვიდაციო სკოლებში, პირველ რიგში ადგილი დაუთმონ ამა დადგენილების 1-მუხლში აღნიშნულ პირთ.

6. იმ პირს, ვინც თავს აარიდებს ამა დადგენილებით გათვალისწინებული მოვალეობის შესრულებას წერაკითხვის უცოდინარობის ან მცირე მცოდნეობის ლიკვიდაციის საქმეში, აგრეთვე იმ პირს, ვინც ხელს შეუშლის ამ მოვალეობის შესრულებას, დაედება, ადმინისტრატიული წესით, გადასახდელი — იძულებითი მუშაობა ერთ თვემდე ან ჯარიმა 100 მანეთამდე; ამ გადასახდელს დაადებს ადმინისტრატიული წესით საოლქო ან სამაზრო ადმინისტრატიული განყოფილების უფროსი, ხოლო იქ, სადაც ასეთი განყოფილებას არ არის, — მაზრა-ქალაქის მილიციის უფროსი იმ წესით, რაც დადგენილია სავლდებულო დადგენილებათა დარღვევის გამო ადმინისტრატიული გადასახდელის დადებისათვის.

7. მეთვალყურეობის გაწევა ამა დადგენილების განხორციელებისათვის დაეკისრება განათლების სახალხო კომისარიატს პოლიტიკური განათლების მთავარი სამმართველოს ხაზით და მის ადგილობრივ ორგანოებს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
 თავმჯდომარის მოვალ. აღმსრ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
 საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.
 ტფილისი — სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 246 №-ში 1929 წ. ოქტომბრის 24.

242. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს.კ.ს.

სოფლად სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის საქმისა და სოფლადვე სასამართლო-სამედიცინო ფუნქციების აღმასრულებელი ექსპერტების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ.

სოფლად სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის საქმის უკეთ დასაყენებლად და იმ სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტების მატერიალურ-საყოფაცხოვრებო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, რომელნიც მომსახურეობას უწევენ საქართველოს სსრ სოფლის მოსახლეობას, —საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებს მიუჩინონ ხოლმე სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტებს სათანადო სადგომები სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზისათვის და აგრეთვე მისცენ მათ ექსპერტიზის წარმოების დროს საკურო დამხმარე პერსონალი.

2. სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტებისათვის, რომელნიც თავის ფუნქციებს სოფლად ასრულებენ, დაწესდეს სამუშაო ხელფასის სამი პერიოდული მომატება ძირითადი განაკვეთის 20% რაოდენობით — აღნიშნულ თანამდებობაზე თვითეული სამი წლის განუწყვეტელი სამსახურისათვის.

იმ პირობით, რომელსაც 1929 წლის ოქტომბრის 1-სათვის სამ წელზე მეტი ექნება ნამსახურევი 1-ლ მუხლში აღნიშნულ თანამდებობაზე, პირველი მომატება დაენიშნება 1929 წ. ოქტომბრის 1-დან, ხოლო იმას, ვისაც ამ ვადისათვის აღნიშნული სამი წლის სტაჟი არ ექნება, ან და ვინც თანამდებობას ამ ვადის შემდეგ დაიკურს, —სტაჟი პირველი მომატების უფლების მოსაპოვებლად გამოიანგარიშება აღნიშნულ თანამდებობაზე დანიშვნის დროის მიმდევრო უახლოესი ოქტომბრის თვის 1-დან.

3. სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტს ხუთ წელიწადში ერთხელ მაინც მიეცემა, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ხარჯით, სამეცნიერო მივლინება კვალიფიკაციის წარმატების კურსებზე სამ თვეზე არა ნაკლები ვადით და შეენახება მთლად სამუშაო ხელფასი ყველა სახის დამატებითი კმაყოფით.

4. ხანგრძლივობა შევებულებისა, რაც წლის განმავლობაში შეიძლება მიეცეს სასამართლო-სამედიცინო ექსპერს, განისაზღვრება ერთი თვით.

5. იმ სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტების შვილები, რომელნიც თავის ფუნქციებს სოფლად ასრულებენ და რომელთაც ამ თანამდებობაზე უმუშავნიათ არა ნაკლებ სამი წლისა, სასწავლებლებში შესვლის მხრივ გაეთანაბრებიან ფიზიკური შრომის მუშათა შვილებს.

6. წინადადება მიეცეს ჯანმრთელობის და ფინანსთა სახალხო კომისარიატებს გაითვალისწინონ 1929-30 საბიუჯეტო წლიდან დაწყებული, ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის ხარჯთ-აღრიცხვაში სახალხო სასამართლო-სამედი-

ცინო ექსპერტების სპეციალური ტანსაცმელით უზრუნველყოფისათვის შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ დაწესებული ნორმებით.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

243. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

პსიქიატრულ საავადმყოფოთა სამედიცინო პერსონალის მდგომარეობის გაუმჯობესების თაობაზე გამოცემული დადგენილების დამატების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. ივნისის 21 დადგენილებას „პსიქიატრულ საავადმყოფოთა სამედიცინო პერსონალის მდგომარეობის გაუმჯობესების შესახებ“ (კან. კრ. 1929 წ. № 14, მუხ. 151) დაემატოს 1¹ მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„1¹. პსიქიატრულ დაწესებულებათა იმ სამედიცინო პერსონალისათვის, რომელიც მუშაობას ეწევა სულით-ავადმყოფთა მკურნალობისა, მოვლისა და, საერთოდ, მათი უშუალო მომსახურების დარგში (ექიმები, ფერ-შეღები და ფერ-შალი-ქალები, სამედიცინო ძმები და დები, მწე-დები, სანიტარები, მომვლელი-ქალები, პალატების დამლაგებელი ქალები და კაცები, დამმბანი-ქალები და კაცები და სხვ.) დაწესდეს სამუშაო ხელფასის სამი პერიოდული მომატება ძირითადი განაკვეთის 20%¹ რაოდენობით ყოველი სამი წლის განუწყვეტელი სამსახურისათვის აღნიშნულ თანამდებობებზე.

იმ პირს, რომელსაც 1929 წ. ოქტომბრის 1-სათვის სამ წელზე მეტი ექნება ნამსახურევი 1-ლ მუხლში აღნიშნულ რომელსამე თანამდებობაზე, პირველი მომატება დაენიშნოს 1929 წ. ოქტომბრის 1-დან, ხოლო იმას, ვისაც ამ ვადისათვის არ ექნება აღნიშნული სამი წლის სტაჟი ან და ვინც თანამდებობას დაიკურს ამ ვადის შემდეგ, სტაჟი პირველ მომატების უფლების მოსაპოვებლად გამოეანგარიშოს იმ უახლოეს ოქტომბრის 1-დან,—რომელიც თანამდებობაზე დანიშნის დროს მოსდევს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულიშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

244. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

1929-30 წლისათვის სოფლად ზოგიერთი სახის სავალდებულო საგადანაკვეთო დაზღვევის სადამზღვეო უზრუნველყოფის ნორმების შესახებ.

„1929-30 წლისათვის სოფლად სავალდებულო საგადანაკვეთო დაზღვევის შესახებ“ გამოცემული სსრკ-ის შრომისა და თავდაცვის საბჭოს 1929 წ. ივლისის 28-ს დადგენილების (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 43 №-რი, მუხ. 383) მე-4 მუხლის 1-ლი შენიშვნისა და „1929-30 წლისთვის ა/კსფსრ-ის ქალაქებსა და სოფლებში სავალდებულო საგადანაკვეთო დაზღვევის შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. სექტემბრის 12-ს თარიღისა და 162 №-ის დადგენილების (ა/კ სფსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-18 №-რი, მუხ. 158) მე-3 მუხლის თანახმად—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაწესებულ იქნეს 1929-30 წლისათვის საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე სადამზღვეო უზრუნველყოფის შემდეგი ნორმები:

- ა) ბამბის ნათესების სეტყვისაგან სავალდებულო დაზღვევისა 120 მან. დესეტინაზე.
- ბ) ვირების გაწყდომისაგან სავალდებულო დაზღვევისა 12 მან. სულზე.
- გ) 16 წლისა და მეტი ხნის ცხენებისა და ჯორების სავალდებულო დაზღვევისა 30 მან. სულზე.

2. გადიდებულ იქნეს ნამვილი ღირებულების 75%⁰-დე სადამზღვეო უზრუნველყოფის ნორმები კოლექტიურ მეურნეობათა კუთვნილი ნათესების სეტყვისაგან სავალდებულო დაზღვევისა.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.
ტფილისი—სასახლე.

245. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების თაობაზე გამოცემული დადგენილების მე-8 მუხლისათვის შენიშვნის დამატების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „საქართველოს სსრ-ის ტერიტორიაზე 1929-30 წელს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ჩატარების შესახებ“ 1929 წლის მარტის 29-ს თარიღით გამოცემული დადგენი-

ლების (საქართველოს სსრ კან. კრებ. 1929 წ. მე-7 №-რი მუხ. 60) მე-8 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი შინაარსისა:

შენიშვნა. ამა მუხლის „ე“ პუნქტით გათვალისწინებულ სამსახურს სასოფლო მილიციაში გაეთანაბრება სამსახური სამაზრო მილიციაში იმ თანამდებობაზე, რაც მომსახურეობას უწევს სოფელს“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 11.

ტფილისი—სასახლე.

246. დ ა ღ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დასავლეთ საქართველოსა, აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი კომიტეტის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს შემდეგი დებულება „საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დასავლეთ საქართველოსა, აფხაზეთის სს რესპუბლიკისა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი კომიტეტის შესახებ“.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 22.

ტფილისი—სასახლე.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დასავლეთ საქართველოსა, აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი კომიტეტის შესახებ.

1. დასავლეთ საქართველოსა, აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში სტი-

ქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლ კომიტეტს, რომელიც დაარსებულია საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის ოქტომბრის 11-ის დადგენილებით (გაზ. „კომუნისტი“ 1929 წ. ოქტომბრის 17-ისა № 240/2586), — დაეკისრება:

ა) გამოარკვიოს, სათანადო ორგანოების მეშვეობით, ზარალი, რაც სახალხო მეურნეობას მიაყენა სტიქიურმა უბედურებამ დასავლეთ საქართველოს რაიონში და აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში, შეიმუშაოს საერთო გეგმა და ღონისძიებანი დაზარალებული მოსახლეობისათვის დახმარების აღმოსაჩენად და მეურნეობის აღდგენისათვის ხელის შესაწყობად;

ბ) ხელმძღვანელობა გაუწიოს, შეათანხმოს და გააერთიანოს სახალხო კომისარიატებისა, ცენტრალურ რესპუბლიკანური დაწესებულებებისა, ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების მოქმედება ზემოაღნიშნულ რაიონებში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან ბრძოლისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელების საქმეში;

გ) ჩააბას დაზარალებულ მოსახლეობისათვის დახმარების აღმოჩენის საქმეში საბჭოთა საზოგადოებრივობა და წარმართოს საზოგადოებრივი ინიციატივა ამ საკითხში.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული მიზნების განსახორციელებლად კომიტეტს უფლება აქვს:

ა) დაეკისროს ყველა სახელმწიფო დაწესებულებასა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციას კომიტეტის მიზნებიდან გამომდინარე მინდობილობათა და დავალებათა შესრულება და აგრეთვე მოითხოვს საჭირო ცნობებისა, ნარკვევებისა და მასალის წარდგენა;

ბ) დამოუკიდებლად გადასწყვიტოს სტიქიურ უბედურებათა შედეგების წინააღმდეგ ბრძოლისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა საკითხი ცენტრალური რესპუბლიკანური ორგანოების კომპეტენციის ფარგლებში და აღძრას ხოლმე საჭირო შემთხვევაში უშუალოდ დადგენილი წესისამებრ, ა/კსფსრ და სსრ კავშირის ორგანოების წინაშე;

გ) გამოიყენოს ყველა თანხა, რაც სახელმწიფო სახსარიდან სპეციალურად გაცემულია ზემოაღნიშნულ რაიონებში სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან ბრძოლისათვის და აგრეთვე მისცეს სავალდებულო დირექტივები კრედიტების განმკარგულებელთ იმ თანხების წარმართვის შესახებ, რაც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან ბრძოლისათვის და რაც გადადებულია ცენტრალური რესპუბლიკანური დაწესებულებების საუწყებო ხარჯთაღრიცხვით და ადგილობრივი ბიუჯეტით;

დ) გამოაცხადოს სახსარის ნებაყოფლობითი შეკრეფა დაზარალებული მოსახლეობისათვის დახმარების აღმოსაჩენად და გამოიყენოს ამ წესით შეგროვილი მთელი სახსარი.

3. კომიტეტის ყველა დადგენილება და განკარგულება, რაც საკანონმდებლო წესით დამტკიცებას არ მოითხოვს, საბოლოოა და დაუყოვნებლივ უნდა

იქნეს შესრულებული სათანადო ცენტრალურ უწყებათა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა და ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოთა მიერ.

შენიშვნა. განკარგულება ისეთი საკითხის შესახებ, რაც დაუყოვნებელ გადაწყვეტას მოითხოვს, გაიცემა კომიტეტის სახელით თავმჯდომარის ან მისი მოადგილის მიერ, ხოლო ეს გარემოება შემდგომ უნდა ეცნობოს კომიტეტს.

4. კომიტეტის მუშაობის ხელმძღვანელობისათვის და მიმდინარე საკითხების გადაწყვეტისათვის კომიტეტი აარჩევს პრეზიდიუმს, ხოლო კომიტეტის საქმეების გამგებლობისათვის—პასუხისმგებელ მდივანს.

5. კომიტეტის დადგენილებათა და განკარგულებათა ადგილობრივ განხორციელების საქმისათვის თვალყურის სადევნელად, კომიტეტის მინდობილობათა და დავალებათა შესასრულებლად და სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი ადგილობრივი დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაობისათვის უშუალო ხელმძღვანელობის გასაწევად,—კომიტეტის საერთო დირექტივების მიხედვით,—კომიტეტი დანიშნავს თავის რწმუნებულთ აფხაზეთის სს რესპუბლიკასა, აჭარისტანის ავტონომიურ სს რესპუბლიკასა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიურ ოლქში და აგრეთვე ქუთაისის ოლქში და სენაკისა, ზუგდიდისა და ოზურგეთის მაზრებში.

აფხაზეთის სსრ და აჭარისტანის ავტონომიური სსრ სახალხო კომისართა საბჭოებთან შეიძლება მოეწყოს სტიქიურ უბედურებათა შედეგებთან მებრძოლი კომიტეტები, რომელნიც იმოქმედებენ საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული კომიტეტის საერთო ხელმძღვანელობით და მისი დირექტივების მიხედვით.

6. კომიტეტში საკითხების განხილვის წესი დადგენილ იქნება თვით კომიტეტის მიერ.

247. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

„საქართველოს სსრ-ში გზათა სახალხო კომისარიატის ორგანოების საარქივო მასალების შენახვისა და ლიკვიდაციის წესის თაობაზე“ გამოცემული საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილების სე-2 მუხლის რედაქციის შეცვლისა და მე-4 მუხლის გაუქმების შესახებ.

„სსრკ-ის ცენტრალური საარქივო სამმართველოს შესახებ“ გამოცემულ სსრკ-ის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. აპრილის 10-ს დადგენილებასთან (სსრკ კან. კრ. 1929 წ. 28 №-რი, მუხ. 253) დაკავშირებით—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. მუხლი მე-2 საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წ. თებერვლის 19-ს დადგენილებისა „საქართველოს სსრ-ში გზათა სახალხო კომისარიატის ორგანოების საარქივო მასალების შენახვისა და ლიკვიდაციის წე-

სის შესახებ“ (საქართველოს სსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-6 №-რი, მუხ. 58) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხ. 2. ისეთი მასალა, რაც შესანახია 10 წელზე ნაკლები ხნით, ინახება გზათა სახალხო კომისარიატის ორგანოების არქივებში სათანადო ვადის გასვლამდე, ამის შემდეგ მოხდება ლიკვიდაცია ამ მასალისა სსრკ-ის ცენტრალურ-რი საარქივო სამმართველოს მიერ დადგენილი წესისამებრ“.

2. იმავე დადგენილების მე-4 მუხლი გაუქმებულ იქნეს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 22.

ტფილისი—სასახლე.

248. დადგენილება ს. კ. ს.

შრომის დისციპლინის განმტკიცების შესახებ.

არასამუშაო დროს მუშებისათვის მომსახურეობის გაწევის წესის გასაუმჯობესებლად და დღეების გაცდენის შესამცირებლად, ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სახელმწიფო საწარმოში შრომის დისციპლინის განმტკიცების შესახებ“ 1929 წ. აპრილის 11-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების (ა/კფსრ კან. კრებ. 1929 წ. მე-7 №-რი, მუხ. 65) საფუძველზე—საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ქვემოაღნიშნულ დაწესებულებათ და საწარმოთ განხორციელონ შემდეგი ღონისძიებანი:

ა) ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატს—მოაწყოს არასამუშაო დროს საექიმო-პროფილაქტიური დახმარება სამკურნალო დაწესებულებებში: სარაიონო ამბულატორიაში, პუნქტზე, დისპანსერში, კონსულტაციაში, დიეტურ სასადილოში, რენტგენის კაბინეტში და სხვ. იმ ანგარიშით, რომ არ გაუარესდეს საექიმო დახმარების თვისება და კვალიფიკაცია, არ გადიდდეს მომსახურე პერსონალის დატვირთვა და თანაც მუშებისათვის მომსახურეობის გაწევის დრო შეთანხმებულ იქნეს მათი მუშაობის საათებთან.

ბ) მუშათა ერთიან კოოპერატივს და ყველა სახელმწიფო და კოოპერატიულ სავაჭრო ორგანიზაციას—გააფართოვოს მუშათა რაიონებში სავაჭრო წერტილების (მაღაზია, თაფხი, ფარდული) და დააწესოს ვაჭრობის საათები იმ ანგარიშით, რომ უზრუნველყოფილ იქნეს მუშათა მოთხოვნილების დაკმაყოფილების შესაძლებლობა არასამუშაო დროს (მუშაობის დაწყებამდე, სადილისათვის მუშაობის შეწყვეტის დროს ან მუშაობის გათავების შემდეგ და დასვენების დღეს) და აგრეთვე გათვალისწინებულ იქნეს ცვლადი მუშაობა ამა თუ იმ საწარმოში;

გ) იუსტიციის სახალხო კომისარიატს—აწარმოოს არასამუშაო დროს გარჩევა შრომის, საბინაო და სხვ. საქმეებისა, სადაც მხარენი უმთავრესად მუშა-მოსამსახურენი არიან და აგრეთვე ისეთი საქმეებისა, როდესაც საჭიროა აღნიშნული კატეგორიის პირთა დაბარება მოწმედ, დაზარალებულ მხარედ, ექსპერტად და სხვ. არასამუშაო დროსვე უნდა სწარმოებდეს გამომძიებლის და პროკურატურის მიერ ზემოაღნიშნულ პირთა დაბარება.

დ) შრომის სახალხო კომისარიატს—მოაწყოს არასამუშაო დროს საკონფლიქტო-შემფასებელი კომისიებისა და შრომის დაცვის კომისიების გადაწყვეტილებათა გამო აღძრულ საჩივართა გარჩევა, მოკვლევის წარმოება, გადაწყვეტილებათა ასლებისა და ცნობების გაცემა აღნიშნული საქმეების გამო, იმ შრომის კონფლიქტების გარჩევა (სამედიატორო სასამართლოებისა და მომრიგებელი კამერების მიერ), რომელთა გადაწყვეტილებისათვის დაბარებულ უნდა იქნენ სამუშაოზე მყოფი მუშა-მოსამსახურენი და აგრეთვე აწარმოოს მუშა-მოსამსახურეთათვის დროებითი შრომის უნარდაკარგულობის გამო და დამატებითი სახის დახმარების გაცემა იმ შემთხვევაში, როდესაც აღნიშნული დახმარების გაცემა უშუალოდ საწარმოში არ ხდება;

ე) ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებს—მოაწყონ ადმინისტრაციულ ორგანოებში და კომუნალური მეურნეობის განყოფილებებში (საბინაო საქმეთა კომისიებში, საცხოვრებელი სივრცის მიმჩენ კომისიებში, მოქალაქობრივი მდგომარეობის აქტების ჩამწერ განყოფილებებში და მილიციის ორგანოების მიერ მოკვლევის წარმოების საქმეში) არასამუშაო დროს განხილვა ისეთი საქმეებისა და საჩივრებისა, რომელთა გადაწყვეტაშიაც დაინტერესებული არიან მუშა-მოსამსახურენი;

ვ) განათლების სახალხო კომისარიატს—დააწესოს მუშაობის დრო მუშათა ფაკულტეტებსა და სკოლებში მოსწავლეთა მიღების პერიოდში.

2. არასამუშაო დროს მუშაობის დაწესებისთვის დაცულ უნდა იქნეს შრომის კანონთა კოდექსით და ამ კოდექსის განსაზღვრულად გამოცემული დადგენილებებით და ინსტრუქციებით გათვალისწინებული წესები.

3. წინადადება მიეცეს ამა დადგენილებაში დასახელებულ დაწესებულებებს—საკითხი ამა თუ იმ დაწესებულებაში და სავაჭრო საწარმოში არასამუშაო დროს მუშაობის დაწესების შესახებ თვითულ ცალკე შემთხვევაში შეუთანხმონ საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თამაზ დომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 22.
ტფილისი—სახალფე.

249. დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა ს. კ. ს.

საქართველოს სსრ დაწესებულებათა და საწარმოთა მიერ საზოგადოება „ავტოგზა“-სათვის არასაქირო საავტო-საგზაო ქონების გადაცემის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ნება დაერთოს სახელმწიფო დაწესებულებათ და აგრეთვე სახელმწიფო ბიუჯეტზე და კომუნალურ (სამეურნეო) ანგარიშზე მყოფ საწარმოთ—უსასყიდლოდ გადასცენ მათთვის არასაქირო საავტომობილო ქონება და აგრეთვე ყამირგზებისა და გზატკეცილების გასაყვანად და შესაკეთებლად გამოსაყენებელი ქონება—საქართველოს სსრ-ში ავტომობილიზმის განვითარებისა და გზათა გაუმჯობესების ხელისშემწყობ საზოგადოებას („ავტო-გზას“) ან მის ადგილობრივ ორგანოებს.

ქონების გადაცემა თვითეულ ცალკე შემთხვევაში მოხდება სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის ადგილობრივ ორგანოებთან, სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან, ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან და საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა და ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოსთან შეთანხმებით.

2. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ გზატკეცილებისა და ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს,—სამხედრო უწყების ორგანოებთან, ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან და საქართველოს სსრ-ში ავტომობილიზმის განვითარებისა და გზათა გაუმჯობესების ხელისშემწყობ საზოგადოებასთან („ავტოგზა“-სთან) შეთანხმებით,—ორი კვირის განმავლობაში გამოსცეს ინსტრუქცია ამა დადგენილების განსახორციელებლად.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-

ჭოს თავმჯდომარის მოვ. აღმ. გ. ყურულაშვილი.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბ-

ჭოს საქმეთა მმართველი პ. მეგრელიშვილი.

1929 წ. ოქტომბრის 22.

ტფილისი—სასახლე.